

ಹುಳಿ, ಸಿಹಿಯ ಲಕ್ಷಣ ಫಲ

ಬೇಸಿಗೆಯ ಜಳಕ್ಕೂ,
ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭಕ್ಕೂ
ಇದರ ಸೂಪ್, ಜಾಮ್, ಜೆಲ್ಲಿ
ಬಹಳ ರುಚಿಕರ!

■ ಚಿತ್ರ-ಬರಹ:
ಸಹನಾ ಕಾಂತಬೈಲು

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಫಲ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಹಣ್ಣು. ಸೀತಾಫಲದ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಸಿಹಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಹುಳಿ ಇದರ ರುಚಿ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಲಕ್ಷ್ಮಣಫಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೊಲಗಳ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ, ತೋಟದ ಬದು-ಗಳಲ್ಲಿ, ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಗಾತ್ರದ ಮರ; ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ 20 ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಹಣ್ಣು ದುಂಡಗೆ ಅಥವಾ ಹೃದಯದ ಆಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಗಾತ್ರದಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣಿನಷ್ಟಿದೆ. ಮೈಮೇಲೆ ಮುಳ್ಳಿನಂತಹ ರಚನೆ. ಹಣ್ಣಿನ ಒಳಭಾಗ ಬಿಳಿ. ಪ್ರತಿ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ 30-40 ಬೀಜಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಬೀಜಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ತಿರುಳು. ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ತಿನ್ನಬಹುದು. ಸೂಪ್ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಐಸ್ ಕ್ರೀಂ, ಜ್ಯಾಮ್, ಜೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾನೀಯ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಎಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಲ್ಯ, ಬೋಂಡಾ ರುಚಿಕರ. ಇದರ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ

ಬೀಜದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಕಸಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ಇದರ ಸಸ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬೀಜದಿಂದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿದ ಸಸಿಗಳು 5 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಫಸಲು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕಸಿ ವಿಧಾನದಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಸಿಗಳು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ 3ನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಫಲ ಬಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಗಿಡದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 4 ಕೆಲೋ ತೂಕದ 20-30 ಹಣ್ಣುಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮಾರ್ಚ್‌ನಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಫಲದ ಸೇವನೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಪೋಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳು, ವಿಟಮಿನ್‌ಗಳು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿವೆ. ಊಟದ ನಂತರ ಈ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಜೀರ್ಣಶಕ್ತಿ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಔಷಧ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ●